

Arbeidsbólkurin býtir seg í tvey

NIÐURSTØÐA: Arbeidsbólkurin, sum hevur skrivað frágreiðingina um bústaðarpolitisk átøk, hevur býtt seg í tvey, tá ið talan er um at javnseta treytir hjá Bústøðum og privatum feløgum. Her eru partar av niðurstøðuni í frágreiðingini

Eitt av høvuðspunktunum í arbeiðinum hjá arbeidsbólkinum hevur verið at hugt eftir, hvussu treytirnar hjá Bústøðum og privatum feløgum kunnu verða meira javnsettar.

Í frágreiðingini skrivur arbeidsbólkurin millum annað soleiðis:

– Vit hava hugsavnað okkum um, hvussu Bústaðir forrentar sínar iløgur samanborið við, hvussu ein privatur forrentar sínar iløgur, umframt atgongdina til kommunal grundøkir.

Víðari stendur:

– Ósemja er í arbeidsbólkinum um hesar spurningar, og ein partur av arbeidsbólkinum mælir beinleiðis frá at javnseta. Hin parturin av arbeidsbólkinum hevur tvey uppskot til, hvussu treytirnar hjá Bústøðum og tí privata kunnu javnsetast, stendur í frágreiðingini.

Bústaðir býtt í tvey

Fyrra uppskotið snýr seg um, at Bústaðir frameftir verður

býtt sundur í ein meira avkastgevandi part og ein minni avkastgevandi part. Meira avkastgevandi parturin fevnir um verkætlanir í miðstaðakj-unum, meðan minni avkastgevandi parturin fevnir um verkætlanir aðrastaðni í landinum, umframt vardar bústaðir. Fyri meira avkastgevandi partin verður eitt avkastkrav upp á 4-6 % galdandi, meðan avkastkravið upp á 1,925 % framvegis verður galdandi fyri minni avkastgevandi partin.

Víðkað til privat feløg

Seinna uppskotið snýr seg um, at heimildin hjá kommununum at selja Bústøðum kommunal grundøkir uttanum alment útboð verður víðkað til privat feløg, ella at Bústaðir frameftir heldur seg til at keypa kommunal grundøkir á almennum útboði.

Mangla semjur tvørturum samgongu og andstøðu

Arbeidsbólkurin vísir harafturat á, at tað í løtuni eru nógvir

grundleggjandi bústaðapolitiskir spurningar, har tað mangla semjur tvørturum samgongur og andstøður.

– Tað manglar ein yvirskipað politisk støðutakan á økinum. Tørvur er á at fáa yvirskipaða politiska greiðu á spurningum sum til dømis hvønn leiklut skal tað almenna gjøgnum Bústaðir hava, hvønn leiklut skal tað privata hava, hvussu stórt skal tað almenna bústaðafelagið vera, og hvør skal kommunali leikluturin vera.

Arbeidsbólkurin mælir at enda til, at tað í næstum verður skipað fyri einum aðalorðaskifti á lögtingi um bústaðapolitikk – og um leiklutin hjá Bústøðum frameftir.

Arbeidsbólkurin

Í arbeidsbólkinum hava sitið: Regin D. Hammer, formaður, Almannamálaráðið, Tórir Michelsen, Fíggharmálaráðið, Andras Róin, Bústaðir, Elin Hentze, áhugafelagið Búgva, Rune Nørregaard, Felagið Pen-ingastovnar, Niels Winther, Vinnuhúsið, Jóhan Lamhauge, Kommunufelagið, og Gordon Rajani, Mark.

Jákup Andrias Kristiansen, Almannamálaráðið, hevur verið knýttur at arbeidsbólkinum sum skrivari.

Bústaðir er bara eitt klípi á byggimarknaðinum

– Vanligi føroyingurin hugsar ikki um, um tað er Bústaðir ella tað eru privat, ið standa fyri verkætlanunum. Tey vilja bara hava møguleika at fáa eitt stað at búgva í teirra nærumhvørvi fyri ein rímiligan prís, sigur Bill Justinussen

Frants Jensen

frants@sosialurin.fo

Løgtingsmaður fyri Miðflokkin hevur ikki enn lisið frágreiðingina frá arbeidsbólkinum, men hann heldur tó ikki, at tað er javnseting millum Bústaðir og tað privata, ið eigur at fylla so nógv í kjakinum.

– Bústaðir hevur bygt umleið 300 bústaðir, men tilsamans eru umleið 18.000 bústaðir í Føroyum. Tí eru Bústaðir bara eitt klípi á byggimarknaðinum. Tað, sum vit heldur eiga at seta ljóskastaran á, eru figgingarleistir, um møguleiki er at lata upp fyri betri figgingartilboðum, og um til ber at fáa somu møguleikar til bygging kring landið sum tað eru í Havn, sigur Bill Justinussen.

Enn veit hann ikki, hvørja loysn, samgongan kemur til.

– Vit hava ikki viðgjørt hetta uppskotið í samgong-



Bill Justinussen, løgtingsmaður fyri Miðflokkin

Mynd: Álvur Haraldsen

uni enn, tí vit hava bíðað eftir hesi frágreiðingini. Hvat vit koma til, veit eg ikki, sigur hann.

Sjálvt um freistin at lata uppskot inn í hesi tingsetuni er farin, so heldur tingmaðurin tað ikki vera nakran trupulleika.

– Við 17 undirskriftum frá samgongutingfólkunum ber til at fáa lagt eitt uppskot fram, sigur Bill Justinussen.

Samgonguskjalið um bústaðarmál

Fjølbroyttir bústaðarmøguleikar til allar føroyingar

Tað er ein grundleggjandi tørvur hjá øllum at hava ein bústað, og eitt framkomið samfelag eigur at tryggja sínum borgarum henda møguleikan.

Málið er at økja útboðið av leiguíbúðum til privat og av almennum bústøðum til fólk við serligum tørvi. Ferð skal fáast á aftur bygging av vardum bústøðum, sambýlum, bústovnum v.m. til fólk við serligum tørvi.

Almenn og privat bústaðarbygging skulu javnsetast.

Bústaðarmarknaðurin eigur at verða fjøltáttaður við møguleika fyri sethúsum, eigara-, luta- og leigubústøðum.

Ein loysn skal finnast á vantandi figging til bygging kring alt landið.

Alternativir figgingarmøguleikar til bústaðarbygging verða kannaðir t.d. eitt samspæl millum pensjónsfeløg, bankar, privat feløg, Bústaðir vm.

Tinglýsingargjaldið verður lækkað aftur.

Finna politiska semju um bústaðarbygging

– Tað eru nógv uppskot í frágreiðingini. Nú er tað mín avbjóðing, at fáa politiska semju, so at ferð kann koma á bygging, sigur Elsebeth Mercedis Gunnleygsdóttur

Frants Jensen

frants@sosialurin.fo

– Tað kom greitt til sjóndar undir framløguni, at tað er ósemja í arbeidsbólkinum, men samstundis havi eg fingið ymisk sjónarmið lýst. Vit skulu minnast til, at tey, sum settu arbeidsbólkin, umboða ymisk øki, eg má siga, at eg við opnum sinni lesi uppskotini. Vónandi verður tað ikki alt ov leingi, til vit koma við eini loysn, sigur

Elsebeth Mercedis Gunnleygsdóttur.

Sum landsstýriskvinna við bústaðarmálum, hvat fert tú at gera?

– Eg fari at gera alt, hvat eg kann, fyri at vit kunnu gerast samd innan hetta øki. Tað snýr seg um at fáa ferð á, soleiðis at tað verða íbúðir bygdar, so at tey, sum bíða, kunnu fáa ein møguleika at fáa eina íbúð, sigur hon.

Hvønn leiklut skulu staðir



Elsebeth Mercedis Gunnleygsdóttur, landsstýriskvinna við bústaðarmálum

Mynd: Álvur Haraldsen

hava, og hvønn leiklut skulu tey privatu hava á bústaðarøkinum í framtíðini?

– Tað eru ymiskt uppskot nevnd í hesum sambandi, og tað er tað, sum vit skulu fáa eina semju um politiskt, sigur landsstýriskvinnan.